

Erdélyi útiképek

Rozványi Dávid versei

Solymár, A.D. 2020.

Tartalom

Előszó helyett	4
Arad megye	5
Arad	5
Lippa	6
Bihar megye	7
Nagyvárad	7
Brassó megye	10
Töröcsvár - az elvett félévezred	10
Négyfalu	12
Brassó	13
Hargita megye	15
Hargita határán	15
Székelyudvarhely (Udvarhely)	16
Csíksomlyó	17
Szent Anna tó és a balladák	18
Madarasi-Hargita: A Hargitán	19
Csíki lányok	20
Békás-szoros	21
Csíkszereda	23
Korond	24
Parajd	26
Hunyad megye	28
Vajdahunyadi vár	28
Déva vára	30
Kolozs megye	32
Király-hágó	32
Kovászna megye	34
Szent György városa, Sepsiszentgyörgy	34
Illyefalvi vártemplom	36
Rozványi Dávid: Erdélyi útiképek	2

Erődtemplomok	38
Maros megye.....	40
Petőfi futása - Héjjasfalva	40
Segesvár: a zsarnok és a szent	42
Szatmár megye.....	44
Álmokat fojtó eső - Szatmárnémeti.....	44
Szeben megye.....	49
Át a Fogarasi-havasokon	49
Temes megye.....	51
Lugosi utcákon.....	51
Magyar-román határ	53
Határ.....	53
Utószó helyett	55
A kötetben szereplő versek helyszínei	58

Előszó helyett

*Erdély, Erdély,
suttogtam magamban,
vággyal ízelve a szót,*

*Erdély, Erdély,
vágy, álom és a múlt:
vetett már az idő ősz hajszálakat,
s ért belőle visszatérésvágy.*

Útra keltem hát.

*Keresve vesztett szerelmet,
múlt ifjúságot,
alig ismert hazát,
földeden sors titkát keresve.*

Arad megye

Arad

*Nincs már szabadságunk,
csak dupla rács mögött,
a kő, melyen áll,
durván faragott,
síró szeme sem minket néz,
hanem hivalkodó lepedő szobrokat.*

De él a magyar!

*Hiába csépli Isten vagy sors büntető keze,
megmaradt a szó s az iskola,
s koszorú nő a piszkos föld alól.*

Lippa

*Régi írások bölcs malaszt szava,
ha kardot emel magyar a magyarra,
nap mint nap kopunk,
nap mint nap fogyunk.
S már nem hangzik magyar szó
a lippai vár alatt.*

Bihar megye

Nagyvárad

Szent László,
mondd, tényleg erre vezetett a szarvas?
Mert én nem láttam nyomát.
Volt sok autó, piszkos ház,
tört ablak zsinagóga falán,
szétvert várfal panelház okán,
templom, hagymakupolás,
segítőkész román
(merjem mondani: oláh?),
halk szavú magyar
de csodaszarvas arra egy se járt.
Néha-néha, egy-egy pillanatra,
láttam, mert akartam,
szebb korok nyomát,
de keserves volt az ébredés. ▶

*Itt a folyó,
melyet verselt Ady,
s túl a székesegyház,
de a felhőkön isteni jel nem tör át.
Szent Királyunk mondd,
hová tűntél?
Miért nem jössz elő,
hogy nem csatabárrdal,
de hittel és imával,
gyermekáldással
s lélek erejével
védd a nemzeted?*

*Eszembe jut ifjúkorom,
messze, a vizek városa,
hol könnyű a lányok kacaja,
gazdagabb az élet
s tisztábbak az utcák:
ott őrzik most hermád.
Kicsiny kápolnában,
merev szemmel nézed
a boldog püspök sírját. ▶*

*Kezed már nincsen,
tán nem volt arany elég,
vagy félt a művész kart adni neked,
hogy törpe utódok közé ne üthess,
mocsarukba ne kavarjon nemes dühöd,
megzavarva az üzletmenetet?
Ott nézel mozdulatlanul,
veled szemben a szarkofág.
Te vagy a hősi múlt -
ő a halott jelen.*

Brassó megye

Töröcsvár - az elvesztett félévezred

*Elvettek tőlünk egy fél évezredet,
sok bajunk között észrevétlen.*

*Mert volt egy vár,
Nagy Lajos alatt építették
a derék szász burgerek,
majd fél évezred után
a kastély ura lett a román király,
még Vlad Cepes, más néven, Drakula,
ki tán nem is járt itt, kapott külön szobát
- ennyi csak az elismert történelem. ▶*

Hogy közben volt egy fél évezredünk,
királyoké és fejedelmeké,
míg épültek a falak,
s harcok folyta érte és alatta,
Báthory Gábor ostromolta,
székely sereg hódította,
s úrnője volt legszebb királynénk, Zita
- ez ma már a lábjegyzetnél is kevesebb,
a vártól és tőlünk is
megtagadták történelmünket.

Mert tudom, hogy volt Trianon,
utána Párizsban újabb békediktátum,
tudom, hogy a határok, úgymond
szentek és sérthetetlenek,
azt is tudom,
e föld inkább szász volt, mint magyar,
mégsem értem,
vajon kinek jó az,
hogy a történelemből kiradírozzanak
egy fél évezredet?

Négyfalu

*Nekem Erdélyt jelenti e kicsiny város,
Brassó és a hegyek között,
a régi Transzilvániát,
hol békében éltek
a hitek és nemzetek.*

*Kicsiny város,
szinte minden dombot templom koronáz,
s mikor vasárnap jön, egyik sem üres,
a hegyek, mint imára kulcsolt kezek,
őrzik a békét és életet.*

*És egyik templom rejtekén,
hol Szentséget őriz a Tabernákulum,
magyar címer és zászló a falon,
jelezzén, hogy annyi nép között,
túl sok véres századon,
itthon vagyunk,
hogyan élünk és hiszünk.*

Brassó

*Brassó, te hegyek övezte város,
az űzött király,
hagyta reád címered, s a sorsod.*

*Testvérharc űzte boldog Salamont ,
Szent László elől menekült,
fa gyökerébe koronát rejtett el ,
s a városból a kard többé el nem távozott.*

*A városból a kard el nem távozott,
vérrel és tűzzel írt a történelem,
kitépett lapok és áthúzott oldalak,
halottak és kormos falak,
új zászlók és új nevek
- de mindezen túl a város megmarad. ►*

*Mindezen túl a város megmarad,
őrzi a fa gyökerébe rejtett korona,
mert hiába jönnek hódító hadak,
tatár, török, magyar, román, német,
cseréltek zászlót és felségjelet,
a bürger és polgár őrzi a szellemet,
véd, lázad , épít, mit az idő jelez,
s Fekete Templomban Istent leled.*

Hargita megye

Hargita határán

*Mint akinek kést döfnek lelkébe,
úgy jöttem hozzád, Hargita,
mert a városokban csak idegen név fogad,
de elértem hozzád, Hargita,
s határodon a szó újra magyar.*

*Nem becézlek,
nem mondom, hogy édes
vagy drága vagy nekem,
hogy érted élek és halok,
mert az ember nem becézi azt, akit szeret,
s nem használ nagy szavakat,
hisz a legszebb szó úgyis a neve,
ezért mondom csak így:
Erdély, s Hargita.*

Székelyudvarhely (Udvarhely)

*Fogyhat a székely,
de rab nem lehet.*

*Gúnyolja magyar,
lövi a német,
pusztítja oláh,
de meg nem töri.*

*Veszett Kolozsvár,
Arad is idegen,*

*Váradon Szent László hiába bolyong,
de Udvarhelyen nyílnak a csíki virágok,
bronzba öntve őrzik a hősök Transzilvániát,
s ki útra kelt, benne otthonra lel.*

Csíksomlyó

*Szűz Mária, nálad béke van.
Nem látni jöttem
barokkos szobrod rikító színeit,
nem jöttem, hogy kényszerítselek,
imáim vidd az Úr elé,
nem jöttem,
hogy régi harcok emlékét idézzem,
nem vágytam búcsújáróhelyek
vattacukor ízű giccseit,
csak azért jöttem,
mert tudtam hogy itt vagy
s századok óta hallgatod népem keserveit,
s reményeit.
Kérlek, hallgass meg engem is!
Nem remélem,
hogy kegyes hagyomány szerint
imám hamar teljesül,
de jól esik beszélnem,
s tudnom,
hogy szavam nem hull az üresség felé.*

Szent Anna tó és a balladák

*Szép vagy Erdély,
de erdeid dermesztő meséket teremnek,
felhőidből véres könny pereg
s dalaidtól homályos a szem.
A királyfi örök álmot alszik,
harcosok karja lehanyatlik,
s élve temetett szüzek
ajkai csókra nem nyílnak sosem.*

*A fog csikordul
s égre néz a szem,
mert feketébe hajolhat a mese,
gerincet morzsolhat sors keze,
keserű lehet a kenyér,
de van még akarat,
s ha kitart a szív, bár reménytelen,
lesz magyar jövő a Kárpátok alatt.*

Madarasi-Hargita: A Hargitán

*Messzi tájakon eget döfnek a hegyek,
nálad, Erdély, egybesimul a föld s az ég.*

*Máshol komor szikla zárja az utat,
itt fenyves s boróka hívogat,
nem halott követ kell hódítani,
hanem élő tájjal válik eggyé a lélek.*

*Csúcsodon, Hargita,
furcsa imazászlók:
nincs rajtukérés, könyörgés,
három szín csupán.*

*A szó: fölösleges,
helyettük kereszt s kopjafa.
mert így teljes az élet:
a halál jele remél feltámadást.*

Csíki lányok

*Csodaszarvas táncolt a hegyeken,
patája csillagport szórt szerteszét*

- ezért szépek a csíki lányok

*Hegyi patak vize tiszta,
örökké élénk, örökké változó*

- ezért szépek a csíki lányok

*A fenyvesek fája egyenes,
s az égre tör*

- ezért szépek a csíki lányok

*Hegycsúcsokon állva nincs határ,
s merre a szem ellát, végtelen a tér*

- ezért szépek a csíki lányok

*Paripa szabadon vágat,
sörénye, mint zászló lebeg*

- ezért szépek a csíki lányok

*Erdőben járva átölel a csend
s az élet dalát dúdolja a lélek*

- örökké szépek a csíki lányok

Békás-szoros

Miért nem láttad, Wagner, Erdély hegyeit?

Lett volna-e belőle új diszharmóniád?

Mit írtál volna,

ha egyszer itt éled át a vihart,

mikor az ég és föld megremeg?

Walküreid lovaglása vadabb lett volna?

Wotanod méltóságteljesebb?

Őrizte volna a Körös Rajna kincseit?

Másképpen hömpölygött volna

a Grál-legenda,

ha itt kóstoltál volna forrásvizet?

Zsenid mit alkotott volna

Békás-szoros szurdok mélyiben? ►

*Meg tudtad volna énekelni,
mit rejt az erdélyi kisvilág?
Tündéreink ajkát töri a "hajatos",
s hőseink nem véraranyat,
életet vesztenek,
sorsuk kopás és feledés.
Meg tudnád írni ezt is?
Vagy csak állnál, csodálkozva némán,
hogyan van még emberi,
mit istenek fényébe
nem tudsz vonni te sem?*

Csíkszereda

*Vágytalak látni, Erdély,
mint ki titkos randevúra kész,
valahányszor megállt a vonat,
szívem egyre jobban dobbant...*

*Tudtam, hogy a Nap,
mely mindenhol örök és ugyanaz,
hegyeid közt másképpen süt,
más a levegő,
másképpen fúj a szél,
más ízű a kenyér,
másképp cseng a szó
és beszédesebb a templomi csend.*

*Mentem, hogy megtaláljam önmagam,
mentem, hogy többé váljak, mint önmagam,
áldásoddal, Baba Mária,
magyarok Nagyasszonya,
s minden nép és nemzet Édesanyja.*

Korond

*Korond korongján
agyagot formáz a kéz
Korond korongján
a jó és a rossz egymásra néz.*

*Korond korongján
tündérek táncolnak,
Firtos és Tarod
várat tétre tenni fogadni kész.*

*A jó és rossz úrnő,
a nappal és az éj,
ellentétek, mégis nővérek
együtt adnak teljességet.*

*Akár Firtos győz, akár Tarod,
az idő-korong forog,
s bármit is élünk,
csak időre szól. ▶*

*Jóra jön a rossz,
és rosszra jó lapot húz a sors,
ahogy a mázas edényen
keverednek a színek*

*harcol egymással
a fehér, zöld és vörös.*

*E küzdelem örök,
amíg csak a korondi korong forog.*

Parajd

*Miért vonz minket,
kik a fényben és a fény által élünk,
a sötétségnek mélye?*

*Csodáljuk, kik előttünk éltek
s nibelungként szálltak a földnek mélyibe,
hogyan aranyból is értékesebbet
hozzanak a földnek felszínére.*

*Mert a só ízt ad az életnek,
szűkös időkre megőrzi az ételt,
s maró tükröt tart elénk:
vagyunk-e mi is só,
mely nem veszíti ízét,
ahogy Jézus parancsolta egykor?*

*Alászálltak régmúlt időkben,
ki a fényben és a fény által éltek,
s a föld alatt szorgalmas kezek
egy új világot teremtetek. ▶*

*Egy új világot: hatalmas termeket,
kápolnát és ispotályt,
mert csak a felszín változik:
a föld alatt, e székely Mória örök.*

Hunyad megye

Vajdahunyadi vár

*Vajdahunyad vára,
egy nemzet öncsalása?
Nézem a sok díszes tornyot
cirádát, mit rá álmodott
a romantikázó emlékezet,
rám nehezül, fojtón...*

*Ez lenne a vár,
hol Hunyadi nyert nevet,
Bethlen védművet emelt,
mely hiába várta Rezső királyfit?*

*Ez lenne a hely,
melyet tárggyá formált
ébredő nemzetem? ▶*

*Hamis lenne minden,
a sok faragvány,
a Zalasd mögött
kevélylő várfalak?*

Nem.

Igaz.

*Mert igaz a múltformáló álom,
igaz, a falhúzó akarat,
túl minden realitáson,
dobbanó magyar szív,
mert a Mátyásról regélő ajkak
bölcsebbek, mint a hivatalos história.*

*A dicső díszült múltból
nyer erőt a jelen.*

Déva vára

*Utazó ki erre jársz,
ne hagyd, hogy a könny-szírének,
fogságba ejtsenek
a fájdalomból épült vár alatt.*

*Ne higgy az asszony hamvával
emelt falaknak,
ne kössenek meg
Dávid Ferenc bilincsei ,
ne ragadjanak el
a mócok által gyilkolt
asszonyok s gyermekek ,
s ne csüggyessen
Guyon és Bem
porba hulló zászlai ... ►*

*Ne hagyd, hogy agyonnyomjon
a valós volt és a van,
mert a múlt csak könny és halál,
de a jövő rajtunk áll,
s a remény jele
legyen Déva neked.*

*Mert visszatért Csaba ,
nem királyfiként,
de ember fiaként,
nem csillagösvényen,
hanem az utcákon lépve,
s kit megtört a sors,
maga köré gyűjtötte.*

*Mert nem erő és nem a fegyverek,
nem bírói szék és párizsi kastély,
de csendes szó és konok akarat,
ad reményt és jövőt
a fájdalomtól épült vár alatt.*

Kolozs megye

Király-hágó

*Boldog kor,
mikor még mondhattad: ez még magyar,
a túlsó rész már Erdély!*

*Egyik oldalt még érzed a fenyvesek illatát,
másik oldalról üzen Várad,
s talán a maradék ország. ▶*

*Ti őrült városi istenek,
kik szerint rossz úton jár a dal s a világ,
ha nem hagyja el régi, kipróbált útjait,
kiknek Erdélye a Riviéra,
s a székely csak román,
kik nyújtjátok a szavak végét,
s tiltjátok a hétszer vágott mezőt:
mondjátok, ha mégis erre visz utatok,
nem álltok meg egy pillanatra,
látni a régi,
a szép,
a kettőnek mondott,
a veszített hazát?
S szemetek nem furcsán bizsereg,
könnyet érlelőn?
Nézek nyugatra: ott túl a határon
vár az otthonom,
nézek vissza: itthon voltam itt.
Megyek,
de lelkem egy része itt marad,
s adná az Úr, hogy lenne visszatérés!*

Kovászna megye

Szent György városa, Sepsiszentgyörgy

*Sepsiszentgyörgy, kerestem arcodat,
mint egy sosem látott asszonyét,
kiről csak hallottam, de nem láttam sosem.
Forgattam magamban hosszú út során,
megérezem-e lényeged?
Milyen titok mozgatja itt az életet?
Jöttem hozzád, nekem a Fogaras volt
a Beka völgyem, zarándoklatom.*

*Jártam utcáid,
kerestem lelkedet,
szélfútta szét örömöm,
sötét ablakok vakultak reám.*

*A házak szépek,
az üzletek gazdagok,
tereid fényesek... ▶*

*De keresésem érkezetlen,
nem éreztem meg, miért jöttem.*

*Mégis a városra Szent György vigyáz,
szobra lábánál, megpihen a lelkem.*

*Szent György, lovagok elsője,
döfd le bennem a sárkányt,
mely kishitűségbe fojt meg engemet!*

*Indíts el az úton,
mely hitre és életre vezet,
vezess végig a csillagösvenyen!
Nyolcágú csillag ragyog majd felettem,
angyalként vigyáz reám a Turulmadár:
tudom áldott lesz érkezésem,
s vigyázod árva nemzetem.*

Illyefalvi vártemplom

*Isten háza a vad patak felett,
Isten otthona szilárdan áll,
ki benne hisz, annak erős vár.*

*Isten háza vad sorsok felett:
tépázta vihar, történelem,
de a ház lőrésablakán
nem tör be múltó gonoszság.*

*Konok hitű Kálvin népe,
nem hajt fejet múltó időnek,
hitük, mint bástya,
ellenáll, csak fogy, de nem törik,
mint sírkőbe fagyott akarat: kemény. ▶*

*Mások a templomok,
itt a kis hazában,
mint szerencsés sorsú Pannóniában.
Ott a templomban barokkos nap ragyog,
itt komor falak őrzik az érkezőt.*

*Komor falak alatt a föld sírokat terem,
rajtuk az írás: vagyunk és maradunk,
hozhat bármit a jelen, s a jövő,
e földben a vetett mag mi vagyunk.*

*Lóghat felettünk a zászló:
kék, sárga, piros,
de a síron vörös és fehér
a virágnak szirma, zöld szár hegyében.*

*S amíg a sírt nem női be gaz,
addig e föld miénk marad.*

Erődtemplomok

*Ezen a földön a falu népe
épített templomot, s falat köré.
A király messze, az ezerarcú vész közel,
nem volt kevély várúr,
se aranykeresztes püspök,
ki a népet védené.
Templomot épített a nép,
köré falat,
s még egyet mind e köré,
mert tudták nem a vár,
hanem Isten a menedék.*

*A vész hiába csapott át oly sokszor
a védő falak felett,
a templomban még ma is
időről időre összegyűl a nép,
mert mindig van egy szent maradék,
mindig van lélek, ki Istenhez beszél. ►*

*Uram, Te sirattad Jeruzsálemet,
de tán könnyedben minden lerombolt
s kiiüresedő templom benne volt,
talán egy cseppben ott voltunk mi is,
de láttad ezen túl is konok hitünk,
hogy nem adjuk fel,
a lopakodó múlás ellenében is
dicsérjük Neved,
hisszük ígéreted.*

Maros megye

Petőfi futása – Héjjasfalva

*Futottál Petőfi,
mögötted dzsidás vágtatott.*

*Egyszer gondoltad,
hogy a harctéren talál rád a halál,
de most csak futottál,
kardként döfte át
a zihálás torkodat,
nem volt benned gondolat,
csak annyi, hogy élned kell,
küzdeni, feladni nem.*

*Tudtad, a halál elől futni nem lehet,
de küzdeni kell az életért,
mert szívedben a szabadság
fáklyaként ég,
s ezer verscsíráat hordozol. ▶*

*Gyalog futottál vad lovasok előtt,
pedig lovad is volt,
de eladatta veled a szegénység,
pár forinton múltott életed.*

*Meghaltál,
pedig élhettél volna...*

*Élhettél volna?
Békés öregségben,
pipázva, unokázva,
mint békés öregek,
kiknek ajkán meseszóvá
válik véres háború?*

Nem.

*Petőfi nem lehet papucsos nagyapó,
ő fiatal marad, örökkön lángoló,
szemébe nem nézhet
elpuhult nemzedék.*

*Lelkének lángolása
nem lehet sparhelt tűz sosem,
csak pusztító s teremő erő.
Szellemét sírba zárni nem lehet.*

Segesvár: a zsarnok és a szent

*Segesvár, te drága emlék,
Erdély ékszerdoboz,
szeretem utcáid,
s köveid ódon illatát,
mindegyik házadban
titok-kígyó lakik.*

*Falaid álltak ostromot,
s őriztek uniót, három nemzet között :
a szász univerzitás szelleme
mindent bölcsen elrendezett.*

*Járom utcáid,
s rám mindenhonnan híres fiad tekint,
pólókon látom arcképét ezerszer,
a Sárkány Fia, Vlad Tepes.
Lehet-e hős a karóbahúzó?
S lehet-e bűnös, kit egy nemzet szeret?
Nagy volt, sokan félték nevét:
emlékét őrzik gótikus mesék... ▶*

*Járom utcáid, s csendes emléket keresek:
egy egyszerű papét, Apor Vilmosét.
Útját tövisek, nem szirmok jelölték.
Oltalmára volt árvának, özvegynek,
leányoknak és üldözötteknek,
de nem hódolt be a gyilkos színeknek,
barnának, vörösnek és zöldnek .
Golyók elé állt, papként és férfiként,
nevét feledésre ítélték,
nem látni képét emléktárgyakon.*

*A zsarnok és a szent,
ezt osztotta nekünk a történelem,
de túl fecsegő jelenen:
vajon melyik műve örök?*

Szatmár megye

Álmokat fojtó eső - Szatmárnémeti

*Álmokat fojtó eső esik Szatmárnémetin,
szemüvegem lassan bepárásodik.*

*Megtörölöm,
rám Petőfi szobra néz.*

*Egykor álmodott egy magyar és szabad hazát,
most fémarca ifjonti daccal kérdezi:
ezért haltam Segesvárnál hősi halált?*

*A főtéren díszes épület,
érezni rajta az egykori magyar,
monarchikus álmokat kergető
majdnem birodalmi pompát.
Most rajta a felirat: Hotel Dacia. ►*

És távolabb a prefektúra palotája,
magasodik a város fölé,
mit egykor saját emlékének
egy földi istenség emelt.
Álma, hogy örökké fennmarad hírneve,
mint a Kárpátok Génuszáé,
'89-ben vérbe és golyózáporba fúlt.

Egy mozi,
„Cinema 3D” hirdetik büszkén
világító betűk,
mert az új álom,
a globalizmus és fogyasztás,
magát épp öröknek hirdeti
- vajon meddig? ▶

Sétálok tovább,
eső marja arcomat,
a cigaretta íze számban lassan megkeseredik.

Az utca neve Stefan Celmare,
a házak között szerényen megbújva
egy templom,
ajtaja félig nyitva, hívogat.

Betérek egy percnyi pihenőre,
hogy Isten elé tegyem terhemet.

A falakon fakult képek
a Szent Királyok arca néz a félhomályba,
s a Kísértő kérdi bennem:
vajon még meddig és kinek?
Meddig lesznek még a mieink,
mikortól mondják majd róluk,
mutatva turistáknak, mint nevezetességet,
„ők egykor itt élt népeknek voltak urai,
kiket megőrzött a kegyes emlékezet”.
Mondják majd, míg le nem mállik a vakolat,
hogy új szenteknek adják át helyük. ▶

*Mielőtt kilépnék,
hogy a szemerkélő eső tovább fojtsa álmaim,
szememmel a faliújságra tévedek.
Rajta irgalmas nővérek magyarul hirdetik,
hogy nem hagyják el bajban szenvedő
szegény testvérüket.*

*És már hiába csábít a Kísértő,
ki Ádám óta minden ember társa,
hogy minden elveszett,
hogy minden hiába;*

*mert míg van krisztuskövető ember,
ki Istenéért nyújt kezet testvérnek,
nincsen „vég” és nincsen „hiába”. ▶*

*Mert ki tartja hitét,
azt a hit is megtartja majd,
és ez tart meg majd minket,
- és minden felett Isten.*

*Isten egyedül,
és minden lélek, ki véle egyesül.
Mert az álmokat elmoshatja az eső
Szatmárnémeti felett,
de Istennek a terve,
nem veszti érvényét soha,
él örökre,
túl a történelmen,
túl sötét fellegen.
S ha vállaljuk,
ennek részei leszünk.*

Szeben megye

Át a Fogarasi-havasokon

*Kapaszkodunk felfelé,
végtelen serpentin,
ritkuló erdő,
csupasz hegyoldalak,
bárányok legelnek a meredeken,
dermesztő tájat süt a nap,
vajon milyen regényt teremnek-e kövek,
sziklakemény pásztoréletet,
csempészeket s rablókat
idéz a képzelet.*

*Régi rege,
hogy egykor erre határ volt,
mit Fogaras győzhetetlen vára vigyázott,
s falat emeltek az égbe a csúcsok. ▶*

*Ma nincs határ,
csak turistaáradat,
már nincsenek mesék,
csak gépkocsi és szelfizés,
hangyáknak látszanak
a hegyjáró facebook-zarándokok,
a világhálóra gondol, ki erre jár,
hogy a képeiket majd lájkolják s megosztják...*

*S a törpe koron nevet Izora úrnő,
feledte már hűtlen kedveltjét:
tudván, ő örök,
csak az ember műve múló,
hiába keres csillámkövekben
örök kincseket.*

Temes megye

Lugosi utcákon

*Járom utcáid Lugos,
keresve a múltat, mi ideköt...
Egy városháza, templom,
olyan, mint ezernyi más.*

*Idegen hangok,
idegen szavak,
idegen föld,
idegen terek,
nem találok emlékképeket.*

*Tán csak játék, egy mese,
hogy őseim itt éltek,
talán csak képzelet,
hogy itt tanulták az írásvetést,
s keresztvíz mosta meg kemény fejük. ▶*

*Idegen föld,
magyar szót már nem hallani,
ez már nem Lugos, hanem Lugoj...
Mégis, két cigányasszony szólít,
zsebemben kezem aprót kotorász,
de nem kérnek csak, örülnek,
kérdik, honnan jövünk
merre van hazánk.*

*Csak örültek,
hogy e nekünk idegen földön,
mely mégis övök,
újra magyar szót hallani.*

*Mert ne higgy a józan észnek,
a szemnek, mely csak idegent lát,
a városban, hol egykor éltünk
magyarok vagyunk,
s nem vagyunk egyedül.*

Magyar-román határ

Határ

*Duroán román vámos kiált,
jobb, ha szűkölsz,
hogy megmaradj,
örülj, hogy nem vernek,
mint a régi szép időkben
tették társaidal,
csempésző út során.
Túl más a zászló,
s István koronája jelzi:
a harmad megmaradt,
hogy van még biztos otthon,
s van még érkezés.*

Lesz még visszaút? ▶

Mérve nem kilométerben
s nem évben,
mert az idő egysodrású csak,
hanem igazságban és szeretetben,
nem kisedésben, hanem ültetésben,
nem rombolásban, hanem házépítésben.
Ha Erdélyre gondolok,
gyermekarcot látok,
gyermekeimet, kik nálad vannak, Uram,
kikre néma volt az áldás,
mert talán túl kevés volt az angyal,
kik dicséretükkel
romlott világ ellensúlyát adják.
Talán Erdély is ezért vészett,
mert nem volt elég a könny,
hogy lemossa szennyes bűneink.
De ha egyszer túlcsordul a mérték,
lesz még gyermekkacaj havas hegyeken.
Úgy legyen!

Reményen benned van, Uram.

Utószó helyett

*Őrzök valamit,
mi nem volt tán sohasem enyém.*

*Úgy őrzöm képedet Erdély,
mint gyermekkori,
tán nem is volt, meg nem érintő,
gyerek-szerelem képét szokás,
miről már nem tudjuk,
mennyi volt álom és mennyi volt való.*

*Ha Rád gondolok, Erdély,
tisztá lány arc jut eszembe,
mit nem fog az idő,
nem tör meg a sors.*

*Látom tündérlakta hegyeid,
templomod, melyben Isten lakik,
ódon városok mélyén titkaid,
szomjat oltó forrásvizeid. ▶*

*Öröm arcodat, Erdély,
mint első szerelmét szokás.*

*Mint mikor féljük az újabb találkozást,
vajon őrzi-e még a másik a csodát.*

*Ezer néven nevezlek magamban,
ott vagy minden dúdolt dalomban,
minden imában, böjtben,
a jóra való törekvésben,
minden rám ragyogó mosolyban,
minden ölelésben,
a tiszta szeretetben,
hisz tagadhatnám,
de nem teszem:
énem jobbik része vagy.*

*Őrzök valamit,
mi nem volt tán sohasem enyém. ►*

*Úgy látom arcodat,
mint szerelmünk arcát szokás,
mit az idő csak megaranyít,
rontó ostroma nem árthat neki.*

*Vágylak újra látni,
vágyom megélni ezer csodád,
miközben tudom,
mindig itt vagy velem.*

Amen

A kötetben szereplő versek helyszínei

